

POSTANOWIENIE

20 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

na posiedzeniu niejawnym 20 grudnia 2024 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi J.B. o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie
z 30 grudnia 2022 r., XII Ga 1446/21 (XII WSC 8/23),
wydanego w sprawie z powództwa S. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
spółki komandytowej w Z.
przeciwko J.B.
o zapłatę,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 30 grudnia 2022 r. Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił apelację pozwanego J.B. od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie z 27 października 2021 r., którym Sąd ten zasądził od pozwanego na rzecz powoda S. spółki z o.o. spółki komandytowej w Z. kwotę 6571,67 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwot częściowych wskazanych w sentencji oraz oddalił powództwo w pozostałej części.

W skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem tego prawomocnego wyroku pozwany zarzucił naruszenie art. 299 § 2 kodeksu spółek handlowych oraz art. 21 ust. 3 Prawa upadłościowego, a także naruszenie art. 365 § 1 k.p.c. Wskazał, że wyrok jest niezgodny z tymi przepisami, a przez jego wydanie została

mu wyrządzona szkoda w kwocie 10 093,31 zł, albowiem uiścił ją na rzecz powoda w wyniku przegranej sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, a jej celem jest uzyskanie prejudykatu umożliwiającego dochodzenie od Skarbu Państwa roszczeń odszkodowawczych za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej (art. 417¹ § 2 k.c.). Z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że niezgodność z prawem orzeczenia musi mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty. Orzeczenie niezgodne z prawem to orzeczenie niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest ewidentne i nie wymaga głębszej analizy prawnej. Jedynie w takim przypadku orzeczeniu sądu można przypisać cechy bezprawności. Istotą władzy sądowniczej jest orzekanie w warunkach niezawisłości, w sposób bezstronny, zależny nie tylko od obowiązujących ustaw, ale także od wewnętrznego przekonania sędziego oraz jego swobody w ocenie faktów i praw, stanowiących przedmiot sporu. Rozstrzygnięcie sądu zależy także od wyników wykładni, które mogą być różne w zależności od jej przedmiotu i przyjętych metod. W konsekwencji może istnieć szereg dopuszczalnych interpretacji danego przepisu, przy czym należy zauważyć, że samą wykładnię prawa z natury rzeczy cechuje pewien subiektywizm. (zob. uzasadnienia wyroków Sądu Najwyższego z 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35, z 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 17, z 17 maja 2006 r., I CNP 14/06; z 13 maja 2009 r., IV CNP 122/08 oraz z 3 czerwca 2009 r., IV CNP 116/08).

Celem przewidzianej w art. 424⁹ k.p.c. wstępnej selekcji wniesionych skarg, jest wyeliminowanie skarg oczywiście bezzasadnych, co do których na pierwszy rzut oka, bez konieczności wnikliwej analizy prawnej, widoczna jest perspektywa ich oddalenia. Oczywista bezzasadność skargi zachodzi wówczas, gdy przywołane podstawy skargi już *prima facie* pokazują, że nie ma możliwości ich uwzględnienia, ponieważ nie miały miejsca, albo nie mogły mieć wpływu na treść orzeczenia. Nie

ma zatem potrzeby prowadzenia szerokiej analizy prawnej i dokonywania pogłębionego badania trafności zaskarżonego orzeczenia w odniesieniu do zastosowania prawa i jego wykładni. Ocena zasadności skargi polega niejako na antycypowaniu roli sądu, który orzekałby co do istoty sprawy z powództwa skarżącego o wynagrodzenie szkody wyrządzonej wydaniem prawomocnego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 kwietnia 2015 r., V CNP 57/14). W sytuacji, gdy z bezpośredniego oglądu sprawy wynika już, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia byłaby oddalona, należy przyjąć, że jest ona oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 424⁹ k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2014 r., I BP 10/13).

Skonfrontowanie treści skargi pozwanego z zaskarżonym orzeczeniem nie daje podstaw do skutecznego twierdzenia, że jest ono dotknięte opisaną wyżej kwalifikowaną wadliwością w zakresie zastosowania przepisów prawa materialnego i procesowego, które zostały przytoczone w skardze. Analiza uzasadnienia oraz podstaw skargi prowadzi do wniosku, że pozwany skonstruował ją jako kolejny zwykły środek zaskarżenia. Znaczna część zarzutów naruszenia prawa materialnego oraz argumentacji skargi upodabnia ją do apelacji pozwanego wniesionej od wyroku Sądu Rejonowego. Skarżący w znacznej mierze polemizuje z ocenami Sądu drugiej instancji prowadzącymi do jej oddalenia. Nie jest trafny podniesiony w skardze zarzut naruszenia art. 365 § 1 k.p.c., albowiem, wbrew stanowisku pozwanego, przywołany przez niego wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z 19 września 2022 r. w sprawie XII Ga 1389/21 nie miał charakteru prejudycjalnego wobec orzeczenia w tej sprawie. Sentencją wyroku jest objęte rozstrzygnięcie o żądaniach stron (art. 325 k.p.c.), którego faktyczne i prawne podstawy zawiera uzasadnienie tego orzeczenia. Z mocy wiążącej wyroku, o której mowa w art. 365 § 1 k.p.c., korzysta jedynie rozstrzygnięcie, nie rozciąga się ona na kwestie pozostające poza sentencją, w tym ustalenia faktyczne i oceny prawne dotyczące stosunku prawnego będącego podstawą żądania. W świetle przytoczonej normy procesowej, moc wiążąca wyroku odnosi się tylko do wyrażonego w sentencji skutku prawnego i nie oznacza związania sądu (i stron) ustaleniami zawartymi w uzasadnieniu innego prawomocnego orzeczenia.

Z omówionych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie art. 424⁹ k.p.c.

(M.M.)

[a.ł.]